

MONA

brugerundersøgelse 2021

Sebastian Horst,
IND, Københavns
Universitet

Andrea Gregersen,
IND, Københavns
Universitet

Abstract: Denne tekst samler op på MONA's brugerundersøgelse gennemført efteråret 2021. Vi beskriver hvad læserne lægger vægt på, hvordan de bruger MONA, og hvad de gerne vil have mere af. Undersøgelsen har givet værdifulde input til redaktionen som nu arbejder videre med at implementere flere aspekter, herunder at arbejde for bedre anvisninger på hvad forskningsresultater peger på af implikationer i praksis, samt at give flere indgange til teksternes pointer.

Hvad mener læsere, forfattere og bedømmere om MONA?

Med overskriftens spørgsmål i baghovedet iværksatte MONA-redaktionen i 2021 en brugerundersøgelse som skulle hjælpe os med at udvikle tidsskriftet. Vi ville gerne have input til hvad vi i redaktionen skal fokusere på i den fortsatte udvikling af MONA der nu er gået ind i sit 17. leveår. I denne tekst gennemgår vi de vigtigste pointer fra undersøgelsen som vi vil bruge fremover i redaktionen.

MONA brugerundersøgelse 2021

Undersøgelsen består af et spørgeskema og ti interviews med respondenter:

- 91 besvarelser af spørgeskema (109 påbegyndte) svarende til ca. ti % af abonnenterne. Skemaet og efterfølgende kvantitative optællinger blev lavet i SurveyXact af Karina Magnussøn Andresen, IND.
- Ti interviews på 13-45 minutter med respondenter udvalgt ud fra at skabe mest mulig variation mht. arbejdssituation og 'erfaring' med MONA. Interviewene blev gennemført af Andrea Gregersen, der også på baggrund af noter og lydoptagelser skrev et internt notat som denne tekst i høj grad bygger på.

Den første hovedpointe vi har lyst til at skrive om, er den generelle tilfredshed som et stort flertal af respondenterne giver udtryk for. En hel del giver udtryk for at det er lidt svært at finde på forbedringsforslag. Det er vi jo på den ene side meget glade for. På den anden side peger det måske på at de brugere vi har fået i tale i spørgeskemaundersøgelsen, tilhører en særlig gruppe. I hvert fald kan vi se at det store flertal af dem er erfarne *MONA*-brugere og mange også skribenter i *MONA*. Vi tænker derfor at der meget vel kan være læsere derude der har andre forslag til udviklingen af *MONA* – og I skal være meget velkomne til at sende jeres forslag til os på mona@ind.ku.dk!

Men selvom vi forventer at respondenterne nok hører til de mere venligt stemte over for *MONA*, så kan vi dog stadig se at gruppen er meget blandet. Og det afspejler jo at *MONA* har en meget blandet læsergruppe: fra studerende til professor, fra at arbejde i dagtilbud over grundskole og ungdomsuddannelser til professionshøjskoler og universiteter, fra at have interesser gående fra matematik over fysik, biologi, geografi, kemi og til teknologi og engineering. Det er vores tolkning af svarene at læserne har forståelse for at med en bred læsergruppe vil der være tekster man ikke finder interessante – men derfor ønsker man selvfølgelig stadig at der er noget til lige ens eget felt!

MONA spænder bredt i både institutionsniveau og i hele spektret inden for matematik og naturfagene, og der er mange forskellige fokusområder og tilgange. Det er både positivt og udfordrende med det miks. Positivt fordi det giver forskellige perspektiver og vinkler (både på artikelniveau og i forhold til at få reviews på artikler som både har en praksis- og en forskningsvinkel). Men også udfordrende fordi det som forfatter der modtager nogle meget forskellige reviews, kan være svært at finde ud af hvad man skal stille op. Her fremhæves redaktøren som en vigtig nøgleperson til at oversætte og hjælpe med at navigere i det territorium.

Det bringer os til anden hovedpointe, nemlig at langt de fleste (kun) læser efter interesse og med relation til det de arbejder med. Man går først efter det som er tættest på ens egen praksis/arbejde – derefter læser man andet som kan være relevant. *MONA* er et tidsskrift for professionelle og bliver brugt sådan.

Der er også stor opbakning til og ønske om at det er ny viden og forskning der er grundlaget for teksterne. Det er det vigtigste. Dernæst kommer relationen til praksis: Det er vigtigt at pointerne kan oversættes og relateres til praksis – og ikke bare stopper dér hvor man påpeger at fx lærere gør noget “forkert”.

Dette link til praksis er klart noget vi gerne vil dyrke mere og forsøge at bistå forfatterne i at gøre mere ud af. I øvrigt giver brugerundersøgelsen også udtryk for generelt positive oplevelser med processen som både forfatter og reviewer – dog er der visse forbedringspotentialer som vi internt tager fat på, og som vi ikke beskriver yderligere her.

En anden pointe er relevansen af *MONA* for (lærer)studerende. *MONA* fremhæves som meget relevant for studerende både af de studerende og af undervisere som har deltaget. Der er enighed om at det er et fint tidsskrift på læreruddannelsen, og det bruges som del af pensum. Dog er der potentiale for at udbrede kendskabet til *MONA* mere og tidligere i uddannelsesforløbet. En studerende nævner at personen sent fandt ud af at *MONA* eksisterede, og at det ville have været rart at finde ud af tidligere. Et forslag er at man simpelthen promoverer *MONA* mere – fx i forbindelse med arrangementer på uddannelsesinstitutionerne.

Endelig kan vi nævne at respondenterne giver opbakning til at *MONA* fortsat både udkommer på tryk og elektronisk. Tre ud af fem ønsker begge dele fortsat mens under en tredjedel ønsker at nøjes med *MONA* som udelukkende elektronisk (og dermed billigere) tidsskrift, og resten er i tvivl.

Hvorfor læse *MONA*?

Når respondenterne skal svare på hvad de ville fremhæve ved *MONA* over for studerende eller en kollega, svarer de ofte følgende:

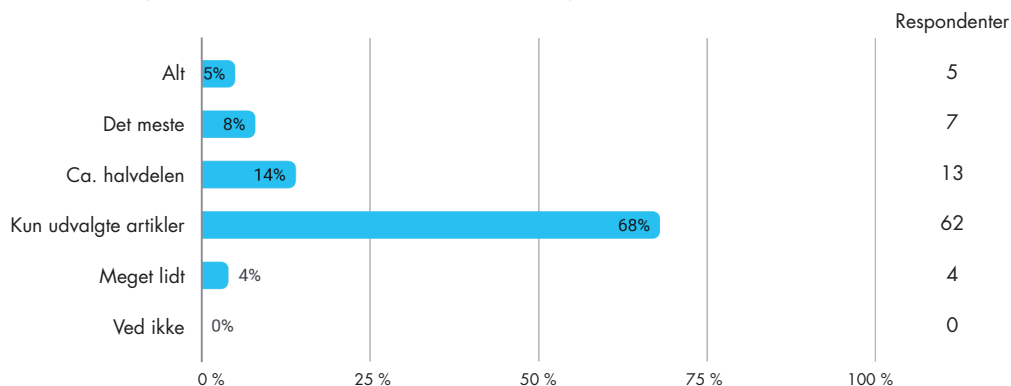
- At det er dét tidsskrift der er på dansk/i dansk kontekst i forhold til naturvidenskabsdidaktik.
- At det er et godt sted at holde sig opdateret og følge med i hvad der sker på feltet.
- At det bidrager til refleksion over egen praksis.
- At det er særlig relevant for lærerstuderende.

En af de interviewede respondenter udtrykker det således:

“Jeg ville helt sikkert anbefale det – blandt andet fordi at nogle gange kan hverdagen gå hurtigt for sig, slag i slag. Jeg læser *MONA*, fordi det bidrager til faglige og didaktiske refleksioner. Det får mig til at stoppe op og overveje min praksis. Om der er noget jeg kan bruge og prøve i min undervisning. Jeg er STEM-lærer i Fysik, kemi, geografi, matematik i udskolingen. Jeg synes det er fedt med *MONA*, fordi der er nogle forskellige typer artikler – nogle er faglige i forhold til naturfag – fx hvilke kompetencekrav er der, hvordan kan man arbejde med dem og tænke over det.”

Mange giver udtryk for at det største problem er at man ikke kan finde tid nok til at få det læst. Det typiske billede lader også til at være at man udvælger netop de artikler der er relevante for én selv, se figur 1.

4. Hvor meget af et MONA-tidsskrift læser du som regel?

Figur 1. Fordelingen af svar på hvor meget man læser af MONA.

Et synspunkt som især i interviewene bliver tydeligt, er at de pointer der fremlægges i artiklerne, for nogle lærere kan virke som en kritik af praksis, og at det bliver overladt for meget til den enkelte at oversætte det og gøre det praksisnært og relevant. En respondent siger fx i interviewet:

“Hvis jeg læser MONA med lærer-briller på [...] For eksempel hvis jeg læser om modellering, så kan jeg læse mig til, at det jeg gør, er forkert. Men jeg får ikke rigtig nogen hjælp fra artiklen til hvad jeg så stiller op. Hvad jeg skal gøre for at gøre det anderledes og bedre.”

Om det med kun at læse udvalgte dele fortæller tre respondenter følgende:

“Jeg kan godt lide at læse det – men får ikke altid læst alt. Simpelthen på grund af tid, ikke fordi det ikke er interessant. Og så kan man gå tilbage og slå op i det eller gå ind på netdelen og slå et tema eller emne op. Det bruger jeg en del. Så jeg ville ikke vælge papirdelen fra – det er rarere at læse det på papir, særligt når det tager længere tid. Hvis jeg finder en længere artikel på nettet, så printer jeg den ud, hvis jeg ikke har den i et af de fysiske.”

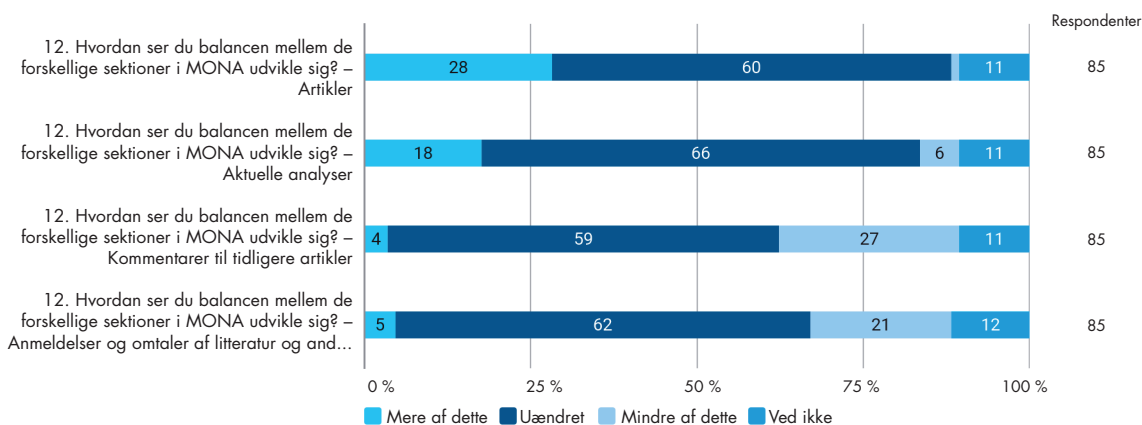
“Det jeg læser først er det, som er nemt at relatere til egen praksis, det der umiddelbart er relaterbart – og så efterfølgende kan jeg læse alt det andet, som måske virker interessant, men ikke så tæt koblet til egen praksis.

Så det skal være nemt og tydeligt, at se påvirkningen på min praksis. Det kan handle om planlægning af undervisning eller om måden jeg interagerer med eleverne. Det er umiddelbart de to ting, som overordnet er mest relevant for mig, fordi det er det jeg står i, i dagligdagen.”

“[...] men jeg kan rigtig godt lide at det er blandet – det er lidt lige som blandet slik – det rart der er forskellige ting. Nogle [tekster] er mere let læselige, og noget man bare orienterer sig i uden at læse grundigt. Så jeg kan godt lide at det supplerer hinanden.”

Hvad ønsker du at læse (mere) om i MONA?

I spørgeskemaet spurgte vi om hvad der skulle mere og mindre af i MONA, og respondenterne har egentlig givet god opbakning til hvordan det ser ud i dag, se figur 2 hvoraf det fremgår at ca. tre ud af fem ønsker at balancen mellem elementerne er uændret.

Figur 2. Fordelingen af svar på om man ønsker at ændre fordelingen af de forskellige sektioner i MONA.

Men det betyder selvfølgelig ikke at man ikke kan have specifikke forslag til indholdet – det er der, og de forslag går i mange forskellige retninger. Nogle vil have mere indhold der er mere direkte praktisk brugbart i undervisningen. Nogle vil have flere fortællinger om skolens udfordringer fortalt af skolefolk og “ikke af mere eller mindre afkoblede forskere”. Nogle vil have casefortællinger fra fx kommuner der har haft et særligt indsatsområde, og erfaringer fra større udviklingsprojekter fra praksis undervejs i projektforløbet eller ved afslutning med perspektivering til hvad andre projektmagere kan bruge resultaterne til.

Andre ønsker mere om forskeres analyser af aktuelle undervisningsmæssige (fx uddannelsespolitiske) problemstillinger. Eller oversigter over international forskning inden for et felt – skrevet på dansk og med implikationer for praksis.

Nogle ønsker analyser af skolepolitiske tiltag og deres betydning for praksis, herunder hvor vi mangler viden for at tiltagene kan føres succesfuldt ud i livet. Eller analyser af de didaktiske modeord der er oppe i tiden.

Andre ønsker ren fagdidaktik, altså hvordan man kan gøre et specifikt begreb til-

gængeligt for den målgruppe man gerne vil adressere, og derefter en afprøvning af om det virkede.

Der er også ønsker om artikler om science i dagtilbudsområdet, brobygning mellem grundskoler og ungdomsuddannelser, om fondenes magt. Der er således nok at tage fat på, og alle potentielle forfattere er hermed opfordret!

Et lidt andet forslag går på at tænke i flere versioner af artikler eller måske især en "hurtig version" – en lærer beskriver det således:

"Jeg har nogle huller ind i mellem i skemaet, hvor jeg kan læse, men jeg bliver afbrudt mange gange. Jeg har ikke sådan længere perioder, hvor jeg kan sætte mig og læse. Så derfor er det svært med længere artikler, fordi jeg så ofte kun når at læse starten og så bliver jeg afbrudt og så når jeg ikke tilbage til den igen. Så der kunne måske være mere i abstract-form – at det var tydeligere at her er et abstract – eller kortere versioner af artiklerne med skarpere pointer og så kunne man måske have en længere version på nettet, hvor man kan få uddybet det. Så man ikke skal igennem en lang 20 siders artikel, men hurtigt kan nå frem til pointerne. Så man kunne lave en light udgave med mulighed for længere version."

Denne tanke med at gøre det lettere at få pointerne ud af artiklerne er helt klart noget vi gerne vil arbejde videre med i redaktionen.

I især interviewene er der flere der har en tydelig mening om *MONA*'s kommentarsektion. Der er udbredt modstand mod at kommentarerne kommer til at fylde mere, de må gerne redigeres korte, og flere nævner også at det indimellem bliver for indforstået og måske lidt for meget enkeltpersoners kæpheste der bliver forfulgt. I *MONA*-redaktionen er vi generelt glade for kommentarsektionen fordi den på en god måde kan bringe andre stemmer frem i debatten og give andre vinkler på problematikkerne. Men vi tager til efterretning at være opmærksomme på redigeringen af kommentarerne.

Hvorfor skrive i *MONA*?

Vi spurgte de af respondenterne der har skrevet i *MONA*, hvad der er deres begrundelser for at skrive i netop *MONA*. De kvantitative svar går klart i retning af at for flest respondenter er det vigtigste at man her kan formidle til især praktikere og dernæst forskere i uddannelsesverdenen. At påvirke uddannelsespolitikken spiller også en vigtig rolle for ca. en tredjedel, men for endnu en halvdel spiller det også en vis rolle.

I de kvalitative svar nævnes især begrundelser som forpligtelse til at bidrage til den fælles forståelse, udvikling og "vidensbank" på området. En forfatter beskriver det således:

“Når jeg har noget på hjerte, så siger jeg det dér [i MONA]. Jeg er lidt splittet som forfatter – fordi jeg ved at det er få, som jeg vil have til at kære sig om sagen, der læser det. Jeg vil gerne have lærere til at læse det jeg skriver, men forventer ikke at de læser det. Det gør ikke noget, at de ikke venter på at læse det. Det finder sin vej derud – fx på grund af lærerstuderende eller via pædagogisk diplomuddannelse. Det har stor værdi at der ligger artikler om de her emner. Så for mig handler det også om at bidrage til den fælles bank – om emner.”

Det nævnes ikke overraskende også at *MONA* jo ER det tidsskrift der findes på dansk inden for feltet – og visse projekter der har en kraftig dansk kontekst, kan være svære at publicere om i internationale forskningstidsskrifter. Det ses også som en fordel at *MONA* går på tværs:

“*MONA* tjener et vigtigt formål – det er fedt at vi har et tidsskrift i Danmark, som kan samle naturvidenskabs- og matematik – videnskabsfolk. Det favner både lærere og forskere og det er relevant for begge grupper, hvilket er en stor værdi. Samler det felt i Danmark.”

Forfatterrespondenterne er generelt ret positive over for bedømmelsesprocessen, men flere peger i interviewene på at der kan være ret stor forskel på hvad reviewere lægger vægt på.

“Hvis jeg skulle kritisere processen lidt, så synes jeg måske reviewerne var for “milde” i deres kritik. Til gengæld synes jeg der er noget godt ved, at det både er en fra forskningsverdenen og fra praksis, der laver review – man får to meget forskellige perspektiver ift. relevansen af ens artikel. Men dette er måske også lidt svagheden – at en praktiker og en forsker har ret forskellige tilgange til, hvad der er relevant/god forskning?”

Her spiller redaktionen en vigtig rolle ifølge flere med at vægte sådanne forskellige reviews godt. Flere nævner at man faktisk foretrækker at reviewerne er godt kritiske – det betyder meget for kvaliteten af teksterne at man får den her grundige, kritiske og konstruktive feedback. Så der er stor opbakning til at vores fagfællebedømmere går til den – men på en omsorgsfuld måde naturligvis.

De grundige reviews er nok også fremover en helt central del i at frembringe gode tekster. Men der er også andre muligheder, og derfor spurgte vi hvad der kunne hjælpe med at gøre teksterne bedre. *MONA* udbyder med mellemrum skriveworkshops for forfattere, og det er der stor opbakning til omend ikke så mange af respondenterne selv forestiller sig at deltage. I redaktionen kan det få os til at overveje om vi kunne hjælpe med at få implementeret skrivesworkshops – eller måske bare elementer herfra – på anden vis, så flere kan få glæde af dem.

Vi har også fået gode input fra de respondenter der er reviewere (fagfællebedømmere), og de går især i retning af at hjælpe med en klarere artikelkategorisering – og herunder måske også et klarere valg af målgruppe. Tid betyder meget, så der er en opfordring til at sikre at der er tid til processen. Det efterlyses også at man som bedømmer får en tilbagemelding fra redaktionen så man finder ud af hvordan andre bedømmer, og finder ud af hvad niveauet er.

Afrunding

Som vi indledte med, har brugerundersøgelsen givet os mange vigtige input til at udvikle *MONA* fremover. I punktform kan det opstilles således:

- Prioritér ny og forskningsbaseret viden – men også solide udviklingsprojekter, gerne med gode cases.
- Ny viden skal 'oversættes' og relateres til praksis – efterlad ikke læreren hængende blot med viden om at noget ikke virker eller er forkert.
- Forsøg med hurtige indgange til den nye viden, fx
 - udvidede abstracts
 - kortere artikler der har uddybninger på web
 - bearbejdede versioner.

MONA-redaktionen vil gerne takke alle dem der har bidraget med input. Der var jo også udlovet billetter til BigBang-konferencen 2022, og vinderne er kontaktet personligt.

MONA eksisterer i kraft af dels et godt fællesskab mellem danske universiteter og professionshøjskoler, dels at nogen ønsker at skrive i *MONA*, og endelig at nogen ønsker at læse *MONA*. Skulle man have idéer til *MONA*, hvad enten det er konkrete tekster, nye formater eller andet, er man altid velkommen til at kontakte redaktionen på mona@ind.ku.dk.

Er du lærer – eller på vej til at blive det – og vil du ruste børn og unge til fremtidens udfordringer?

På kandidatuddannelsen i STEM-undervisning får du kompetencer til at udvikle den naturvidenskabelige undervisning i grundskolen.

Uddannelsesstart september 2022 – søg ind 1.-15. maj

Mød os på BigBang-konferencen på IND-messestanden

Læs mere om uddannelsen og hvordan du ansøger:
www.ind.ku.dk/kastem

SYDDANSK UNIVERSITET

Danske Professionshøjskoler
University Colleges Denmark

